

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1019

B.A./B.Sc. 1st Semester

HISTORY

[History of India (C. 1000)]

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— There are **EIGHT** questions. Candidates are required to attempt any **FIVE** questions. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. How far the archeological sources help in constructing the history of ancient India ?
2. (A) Seals and Script of Indus Valley Civilization.
(B) Harappan religion.

SECTION—B

3. Give an account of the principal republics and kingdoms that emerged in India in the 6th Century BC.
4. Examine the spread and sectarian development of Buddhism.

14(2121)/MM-1499(T)

1

(Contd.)

SECTION—C

5. Describe the factors which led to the decline of the Maurya Empire.
6. Discuss the salient features of the administration under the Gupta rulers.

SECTION—D

7. Write about the establishment of Vardhana Kingdom. Also discuss the achievements of Harsha related to religion, literature and education.
8. Who were the Rajputs ? Critically examine the various theories regarding their origin.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸੰਬੰਧੀ ਸੋਮੇ ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
2. (ੳ) ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਤੇ ਲਿਪੀ
(ਅ) ਹਤੱਪਾ ਧਰਮ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਛੇਵੀਂ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਮੁੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਗਣਰਾਜਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਉ।
4. ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਉ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਮੌਰੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਪਤਨ ਹੋਇਆ ?
6. ਗੁਪਤ ਸਾਸਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਵਰਧਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। ਨਾਲ ਹੀ ਹਰਸ ਵਰਧਨ ਦੀਆਂ ਧਰਮ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
8. ਰਾਜਪੂਤ ਕੌਣ ਸਨ ? ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਉੱਤਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਆਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੋਈ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸ਼ੋਠ ਕਿੱਸੇ ਸਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ?
2. (ਕ) ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਸੁਹਰੋਂ ਔਰ ਲਿਪਿ।
(ਖ) ਹੜੱਪਾ ਘਰਮ।

ਭਾਗ—ਲ

3. 6 ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਭਰੇ ਪ੍ਰਸੁਖ ਗਠਰਾਜਯੋਂ ਔਰ ਰਾਜਯੋਂ ਕਾ ਲੇਲਾ-ਯੋਲਾ ਦੇਂ।
4. ਬੌਦਫ ਘਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਔਰ ਸਾਂਪ੍ਰਦਾਯਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਾ ਪਰੀਕਸ਼ਣ ਕਰੋਂ।

भाग—ग

5. उन कारकों की चर्चा करें जिनके कारण मौर्य साम्राज्य का पतन हुआ।
6. गुप्त शासकों के अधीन प्रशासन की मुख्य विशेषताओं पर चर्चा करें।

भाग—घ

7. वर्धन साम्राज्य की स्थापना के बारे में लिखिए। धर्म, साहित्य और शिक्षा से संबंधित हर्ष की उपलब्धियों पर भी चर्चा करें।
8. राजपूत कौन थे ? इनके मूल आदर्श के विषय में विभिन्न सिद्धांतों का आलोचनात्मक रूप से विश्लेषण करें।